ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 19ης Ιανουαρίου 1995 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-351/93, C-352/93 και C-353/92,

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις του College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Κάτω Χώρες) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

H. A. van der Linde

και

Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

και μεταξύ

Tracotex Holland BV

και

Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

η έκδοση προδικαστικών αποφάσεων, στην υπόθεση C-351/93: ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2237/85 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1985, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες (ΕΕ L 209, σ. 24), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 1986, για την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 49, σ. 1)· στην υπόθεση C-352/93: ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 994/88 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1988, σχετικά με την εφαρμογή εξισωτικής εισφοράς που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2742/82 όσον αφορά τα μέτρα διασφαλίσεως που εφαρμόζονται κατά τις εισαγωγές σταφίδων (ΕΕ L 99, σ. 12), ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 1982, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές σταφίδας (ΕΕ L 290, σ. 28), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 14, του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 226)· στην υπόθεση C-353/93: ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 1985, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές ορισμένων βύσσινων (ΕΕ L 156, σ. 13), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού 426/86,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. A. Schockweiler, πρόεδρο τμήματος, P. J. G. Kapteyn, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη (εισηγητή) και J. L. Murray, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. van Gerven
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο H. A. van der Linde, εκπροσωπούμενος από τον T. R. Ottervanger, δικηγόρο Βρυξελλών,

— η ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Bos, νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Β. Κοντόλαιμο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Β. Πελέκου, δικαστικό αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Th. van Rijn, μέλος της νομικής της υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Tracotex Holland BV, εκπροσωπούμενης από τους N. P. J. Ooyevaar και M. E. van Hilten, συνεργάτες της KPMG Meijburg & Co., συμβούλους επί φορολογικών θεμάτων, της ελληνικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον Β. Κοντόλαιμο, και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Th. van Rijn, κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου 1994,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 23ης Απριλίου 1993 (υπόθεση C-351/93), η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουλίου 1993, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Κάτω Χώρες) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2237/85 της Επιτροπής, της 30ης Ιουλίου 1985, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες (ΕΕ L 209, σ. 24), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 1986, για την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 49, σ. 1).

2 Με διάταξη της 23ης Απριλίου 1993 (υπόθεση C-352/93), η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουλίου 1993 και διορθώθηκε με διάταξη της 27ης Οκτωβρίου 1993, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Νοεμβρίου 1993, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 994/88 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1988, σχετικά με την εφαρμογή εξισωτικής εισφοράς που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2742/82, όσον αφορά τα μέτρα διασφαλίσεως που εφαρμόζονται κατά τις εισαγωγές σταφίδας (ΕΕ L 99, σ. 12), ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 1982, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές σταφίδας (ΕΕ L 290, σ. 28), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 226).

3 Με διάταξη της 23ης Απριλίου 1993 (υπόθεση C-353/93), η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουλίου 1993, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 3, παράγραφος 3, του

κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 1985, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές ορισμένων βύσσινων (ΕΕ L 156, σ. 13), καθώς και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού 426/86.

4 Τα ερωτήματα στις υποθέσεις C-351/93 και C-352/93 ανέκυψαν στα πλαίσια δύο διαφορών μεταξύ του Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (Υπουργού Γεωργίας, Φυσικού Περιβάλλοντος και Αλιείας), και του H. A. van der Linde, εκτελωνιστή, όσον αφορά την καταβολή εξισωτικής εισφοράς από τον Van der Linde με το αιτιολογικό ότι ο Van der Linde δεν τήρησε την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή διαφόρων παρτίδων σταφίδας από την Τουρκία.

5 Τα ερωτήματα στην υπόθεση C-353/93 ανέκυψαν στα πλαίσια διαφοράς μεταξύ της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης Tracotex Holland BV (στο εξής: Tracotex), με έδρα το Ρόττερνταμ, και του Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, όσον αφορά την καταβολή εξισωτικής εισφοράς από την Tracotex, με το αιτιολογικό ότι η Tracotex δεν τήρησε την ελάχιστη τιμή εισαγωγής ορισμένων παρτίδων βύσσινων από την πρώην Γιουγκοσλαβία.

6 Με διάταξη της 6ης Σεπτεμβρίου 1993, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού διαδικασίας, τη συνεκδίκαση των τριών υποθέσεων, προς διευκόλυνση της έγγραφης διαδικασίας, της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

7 Δεδομένου ότι ορισμένα από τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν διατάξεις του κοινοτικού δικαίου οι οποίες τέθηκαν διαδοχικά σε ισχύ, σκόπιμο είναι οι

τρεις υποθέσεις να εξετασθούν σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά θεσπίσεως της οικείας κοινοτικής νομοθεσίας. Επομένως, η υπόθεση C-352/93 θα εξετασθεί πριν από τις υποθέσεις C-351/93 και C-353/93.

Επί της υποθέσεως C-352/93

Η κοινοτική νομοθεσία

8 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η εισαγωγή που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κυρίας δίκης πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 1984. Οι εφαρμοζόμενες κατά το χρόνο αυτό διατάξεις ήταν οι ακόλουθες.

9 Το άρθρο 14, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού 516/77, προβλέπει τη δυνατότητα εφαρμογής κατάλληλων μέτρων διασφαλίσεως στο εμπόριο με τις τρίτες χώρες, εάν εντός της Κοινότητας η αγορά ενός ή περισσότερων προϊόντων που καλύπτει ο κανονισμός υφίσταται ή απειλείται να υποστεί, λόγω των εισαγωγών ή εξαγωγών, σοβαρές διαταράξεις που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους του άρθρου 39 της Συνθήκης. Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διατάξεως αυτής καθορίζονται από το Συμβούλιο κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής.

10 Το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, όταν εμφανίζεται η κατάσταση της παραγράφου 1.

11 Με βάση το άρθρο 14, παράγραφος 1, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΟΚ) 521/77 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής των μέτρων διασφαλίσεως στον τομέα των μεταποιημένων προϊόντων με βάση τα οπωροκηπευτικά (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 251). Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για όλα τα προϊόντα είναι τα εξής:

« — ένα σύστημα ελάχιστων τιμών, των οποίων εάν υπολείπονται οι τιμές εισαγωγής, επιβάλλεται ως προϋπόθεση να πραγματοποιείται η εισαγωγή σε τιμή τουλάχιστον ίση με την ελάχιστη τιμή που έχει καθοριστεί για το οικείο προϊόν,

— η ολική ή μερική αναστολή των εξαγωγών.»

12 Κατόπιν διαταράξεων στην αγορά της σταφίδας κατά την περίοδο εμπορίας 1981/82, η Επιτροπή εξέδωσε, με βάση το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 516/77, τον προαναφερθέντα κανονισμό 2742/82. Το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού καθορίζει την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή σταφίδας (παράγραφος 1) καθώς και μια εξισωτική εισφορά με σταθερό συντελεστή, που επιβάλλεται σε περίπτωση μη τηρήσεως της ελάχιστης τιμής (παράγραφος 2).

13 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 936/84 της Επιτροπής, της 5ης Απριλίου 1984 (ΕΕ L 96, σ. 13), ορίζει ότι τα στοιχεία που συνιστούν την τιμή εισαγωγής είναι τα ακόλουθα: α) η τιμή FOB στη χώρα καταγωγής και β) το κόστος μεταφοράς και ασφαλίσεως μέχρι τον τόπο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.

14 Το άρθρο 4, παράγραφος 3, όπως τροποποιήθηκε επίσης με τον προαναφερθέντα κανονισμό 936/84, προβλέπει τα ακόλουθα:

« Εάν το τιμολόγιο που κατατίθεται στις τελωνειακές αρχές δεν έχει συνταχθεί από τον εξαγωγέα στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα ή εάν οι αρχές δεν αποδέχονται ότι η δηλωθείσα τιμή αντανακλά την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να καθορίσουν αυτήν την τιμή, ιδίως με αναφορά στην τιμή μεταπωλήσεως από τον εισαγωγέα.»

15 Ο καθορισμός ενός σταθερού ποσού εξισωτικής εισφοράς αποτέλεσε το αντικείμενο διαφορών, οι οποίες έθεσαν υπό αμφισβήτηση το κύρος του κανονισμού 2742/82. Με την απόφασή του της 11ης Φεβρουαρίου 1988 στην υπόθεση 77/86, National Dried Fruit Trade Association (Συλλογή 1988, σ. 757), το Δικαστήριο κήρυξε άκυρο τον κανονισμό 2742/82, καθόσον θέσπιζε εξισωτική εισφορά με σταθερό συντελεστή.

16 Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, η Επιτροπή εξέδωσε τον προαναφερθέντα κανονισμό 994/88. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, οι εμπορευόμενοι που έχουν καταβάλει την προβλεπόμενη από τον κανονισμό 2742/82 εξισωτική εισφορά δικαιούνται επιστροφής της διαφοράς μεταξύ:

« α) του ποσού της εξισωτικής εισφοράς που εισπράχθηκε κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 και των μεταγενέστερων τροποποιήσεων του κανονισμού αυτού

και

β) του ποσού που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της εφαρμοστέας ελάχιστης τιμής που καθορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού και της τιμής εισαγωγής κατά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

17 Ο Van der Linde, ενεργώντας επ' ονόματι της εταιρίας Fitmay Limited, εισήγαγε στις Κάτω Χώρες παρτίδες σταφίδας προελεύσεως Τουρκίας. Η διασάφηση εισαγωγής υποβλήθηκε στις 25 Ιουνίου 1984 και εγκρίθηκε από τις τελωνειακές αρχές. Ωστόσο, ο Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen (επιθεωρητής τελών εισαγωγής και εμμέσων φόρων, στο εξής: επιθεωρητής), αφού προέβη στην επαλήθευση της διασαφήσεως, η οποία είχε αναβληθεί λόγω του ότι έπρεπε να διεξαχθεί έρευνα, απαίτησε από τον Van der Linde, με απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1989, την καταβολή εξισωτικής εισφοράς.

18 Η απόφαση αυτή βασιζόταν στα αποτελέσματα μιας έρευνας που είχε διεξαγάγει το 1984 και το 1985 η Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Υπηρεσία Πατάξεως της Φοροδιαφυγής, στο εξής: FIOD) σχετικά με την ύπαρξη φοροδιαφυγής κατά την εισαγωγή σταφίδας από την Τουρκία. Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, ο καθού της κύριας δίκης υποστήριξε ότι ένας από τους λόγους για τη διεξαγωγή της έρευνας αυτής ήταν ότι, κατά την εισαγωγή τουρκικής σταφίδας στις Κάτω Χώρες, δεν επιβαλλόταν σχεδόν ποτέ εξισωτική εισφορά, μολονότι οι τιμές της σταφίδας αυτής στην αγορά ήταν (κατά πολύ) χαμηλότερες από την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή. Από την έρευνα προέκυψε ότι προς αποφυγή της καταβολής της εξισωτικής εισφοράς χρησιμοποιήθηκαν διάφορα τεχνάσματα. Τα τεχνάσματα αυτά συνίσταντο, μεταξύ άλλων, στην παρεμβολή διαφόρων αλλοδαπών επιχειρήσεων στη διαδικασία τιμολογήσεως με σκοπό την τεχνητή δημιουργία μιας υψηλής τιμής κατά την εισαγωγή, η οποία υπερέβαινε την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή. Η Fitmay Limited ήταν μία από τις παρεμβαλλόμενες αυτές αλλοδαπές επιχειρήσεις.

19 Ειδικότερα, ο καθού της κύριας δίκης υποστήριξε ότι οι διεξαχθέντες έλεγχοι απέδειξαν ότι ο Alpaslan Besikcioglu, Τούρκος εξαγωγέας σταφίδας, πωλούσε

τα εμπορεύματα στη Fitmay Limited, εταιρία εδρεύουσα στο Λονδίνο, σε τιμή υψηλότερη από την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή. Το τιμολόγιο αυτό επισυναπτόταν στη διασάφηση εισαγωγής, την οποία υπέβαλλε η Fitmay Limited ως εισαγωγέας. Μετά την εισαγωγή οι σταφίδες μεταπωλούνταν στην Izmir Fig Packers, τουρκική επιχείρηση ελεγχόμενη κατά 99 % από τον Alpaslan Besikcioglu. Η τιμή μεταπωλήσεως προς την Izmir Fig Packers ήταν λίγο υψηλότερη από την τιμή που είχε καταβάλει η Fitmay Limited. Οι σταφίδες μεταπωλούνταν στη συνέχεια από την Izmir Fig Packers στη Stolp International, που είναι ένας από τους κυριότερους εισαγωγείς σταφίδας στις Κάτω Χώρες, αντί τιμήματος που ήταν κατά πολύ χαμηλότερο από την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή. Η τιμή στην οποία η Stolp μεταπωλούσε περαιτέρω τις σταφίδες ήταν επίσης χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή. Η Izmir Fig Packers υφίστατο επομένως ζημία κατά τη μεταπώληση αυτή. Η ζημία αυτή καλυπτόταν, μεταξύ άλλων, από τα ποσά που ενέβαζε ο Alpaslan Besikcioglu στον τραπεζικό λογαριασμό της Izmir Fig Packers.

20 Η Fitmay Limited και ο Van der Linde άσκησαν ενώπιον του College van Beroep voor het Bedrijfsleven προσφυγή κατά της αποφάσεως του επιθεωρητή. Οι προσφεύγοντες υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, ότι ο προαναφερθείς κανονισμός 994/88 της Επιτροπής δεν μπορεί να συνιστά νόμιμο έρεισμα για τον υπολογισμό της εξισωτικής εισφοράς. Οι προσφεύγοντες αμφισβήτησαν επίσης το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 3, του προαναφερθέντος κανονισμού 2742/82, καθόσον παρέχει στις αρχές των κρατών μελών την εξουσία να καθορίζουν οι ίδιες την τιμή κατά την εισαγωγή, όταν δεν είναι πεπεισμένες ότι η δηλωθείσα τιμή είναι πραγματική.

21 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven ανέστειλε τη διαδικασία, έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει προδικαστική απόφαση επί των ακολούθων ερωτημάτων:

«1) Μπορεί ο κανονισμός (ΕΟΚ) 994/88 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι συνιστά, σε αντικατάσταση της διατάξεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 που

κηρύχθηκε ανίσχυρη με την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Φεβρουαρίου 1988 στην υπόθεση 77/86, νόμιμο έρεισμα για τον υπολογισμό εξισωτικής εισφοράς που επιβάλλεται για πρώτη φορά;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: έχει ο εν λόγω κανονισμός την έννοια ότι η εξισωτική εισφορά πρέπει να υπολογιστεί επί της διαφοράς μεταξύ της ελάχιστης τιμής εισαγωγής και της διαπιστωθείσας τιμής εισαγωγής ή πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατ' αποκοπήν βάση επιβολής που κηρύχθηκε ανίσχυρη και στη συνέχεια, εφόσον είναι αναγκαίο, να διορθωθεί η βάση αυτή κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του προαναφερθέντος κανονισμού;

3) Έχει το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 της Επιτροπής την έννοια ότι, όταν οι αρμόδιες αρχές δεν είναι πεπεισμένες ότι η ανωτέρω τιμή αντιπροσωπεύει την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής,

α) ο μοναδικός σκοπός για τον οποίο επιτρέπεται να εξακριβώνονται τα πραγματικά στοιχεία είναι ο προσδιορισμός της τιμής εισαγωγής που συμφωνήθηκε πράγματι και καταβλήθηκε, άμεσα ή έμμεσα, μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα·

ή

β) οι αρμόδιες αρχές είναι ελεύθερες να ανακατασκευάζουν οι ίδιες, σε σχέση με την οικεία συναλλαγή, την τιμή κατά την εισαγωγή, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82, και, στο πλαίσιο της ανακατασκευής αυτής, να λαμβάνουν υπόψη:

— άλλες πράξεις, πέραν των συναλλαγών μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα, με τις οποίες, κατά τις αρχές αυτές, επιδιώκεται αποκλειστικώς ή

εν μέρει η αποφυγή της επιβολής εξισωτικής εισφοράς κατά την εισαγωγή ή οι οποίες πάντως δεν θα πραγματοποιούνταν, αν δεν είχαν ως αποτέλεσμα την εν όλω ή εν μέρει αποφυγή της επιβολής της εξισωτικής εισφοράς,

και

— την εξέλιξη της τιμής του προϊόντος κατά τα διάφορα στάδια της εμπορίας του μετά την εισαγωγή;

4) Στην περίπτωση που περιγράφεται ανωτέρω στο τρίτο ερώτημα, υπό στοιχείο β', είναι η προαναφερθείσα διάταξη ανίσχυρη, για τον λόγο ότι ο κανονισμός του Συμβουλίου δεν απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τόσο ευρεία διακριτική ευχέρεια για την επίλυση του ζητήματος αν η τιμή κατά την εισαγωγή είναι, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, υψηλότερη ή χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή εισαγωγής;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

22 Με το πρώτο ερώτημα, το εθνικό δικαστήριο ζητεί να μάθει ποιο είναι το νόμιμο έρεισμα για τον υπολογισμό μιας εξισωτικής εισφοράς που επιβάλλεται για πρώτη φορά μετά την έκδοση της προαναφερθείσας αποφάσεως της 11ης Φεβρουαρίου 1988, στην υπόθεση National Dried Fruit Trade Association, με την οποία κηρύχθηκε εν μέρει ανίσχυρο το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2742/82, δεδομένου ότι ο προαναφερθείς κανονισμός 994/88 δεν έχει καθορίσει παρά μόνον το ποσό που πρέπει να επιστραφεί στους εμπορευομένους που έχουν καταβάλει την εξισωτική εισφορά με σταθερό συντελεστή κατ' εφαρμογήν του άρθρου που έχει κηρυχθεί εν μέρει ανίσχυρο.

23 Ο Van der Linde υποστηρίζει, πρώτον, ότι ο κανονισμός 2742/82, ο οποίος θέσπισε την εξισωτική εισφορά, έχει κηρυχθεί ανίσχυρος από το Δικαστήριο και,

δεύτερον, ότι μια εξισωτική εισφορά που επιβάλλεται για εμπορεύματα εισαχθέντα το 1984 δεν είναι δυνατό να θεμελιωθεί σε κανονισμό του 1988. Επιπλέον, ένας κανονισμός που αφορά την επιστροφή από τα κράτη μέλη των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών δεν μπορεί να αποτελέσει νόμιμο έρεισμα για μια υποχρέωση καταβολής που επιβάλλεται για πρώτη φορά.

24 Η ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι, με την προαναφερθείσα απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1988, το Δικαστήριο κήρυξε ανίσχυρο τον κανονισμό 2742/82, όχι στο σύνολό του, αλλά μόνον καθόσον θέσπιζε την εξισωτική εισφορά με σταθερό συντελεστή. Συνεπώς, το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2742/82 εξακολουθούσε να αποτελεί νόμιμο έρεισμα, έπρεπε όμως να εφαρμόζεται σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Ο κανονισμός 994/88 διευκρίνισε ακριβώς, στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', τον τρόπο με τον οποίο έπρεπε να υπολογίζεται η εξισωτική εισφορά μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, το νόμιμο έρεισμα μιας εξισωτικής εισφοράς που επιβάλλεται για πρώτη φορά μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου συνίσταται στον συνδυασμό του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2742/82 και του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 994/88.

25 Πρέπει να τονισθεί ότι, με την απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1988, το Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε ότι ο σκοπός της εξισωτικής εισφοράς συνίσταται στην τήρηση της ελάχιστης τιμής, προκειμένου να διασφαλίζεται η κοινοτική προτίμηση στο εμπόριο της σταφίδας, και όχι στην οικονομική κύρωση του επιχειρηματία ο οποίος προέβη στην εισαγωγή σε τιμή χαμηλότερη της ελάχιστης τιμής, έκρινε ότι η θέσπιση ενιαίας εξισωτικής εισφοράς με σταθερό συντελεστή, η οποία επιβάλλεται ακόμη και στην περίπτωση πολύ μικρής διαφοράς της τιμής εισαγωγής σε σύγκριση με την ελάχιστη τιμή, συνιστά οικονομική κύρωση (σκέψη 32 της αποφάσεως). Ενόψει των διαπιστώσεων αυτών, το Δικαστήριο κήρυξε τον κανονισμό 2742/82 ανίσχυρο, καθόσον θέσπιζε την εξισωτική εισφορά με σταθερό συντελεστή.

26 Επομένως, το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2742/82 δεν κηρύχθηκε ανίσχυρο στο σύνολό του, αλλά μόνον καθόσον το εκεί προβλεπόμενο σταθερό

ποσό της εξισωτικής εισφοράς υπερέβαινε τη διαφορά μεταξύ της ελάχιστης τιμής και της τιμής εισαγωγής. Συνεπώς, μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, το άρθρο 2, παράγραφος 2, εξακολούθησε να συνιστά το νόμιμο έρεισμα μιας εξισωτικής εισφοράς ίσης προς τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών τιμών.

27 Με βάση ακριβώς αυτή τη διαπίστωση, ο κανονισμός 994/88 προέβλεψε την επιστροφή στους εμπορευομένους, που είχαν καταβάλει την εισφορά με σταθερό συντελεστή, του μέρους του καταβληθέντος ποσού που υπερέβαινε τη διαφορά μεταξύ της εφαρμοστέας ελάχιστης τιμής και της τιμής εισαγωγής. Ο εν λόγω κανονισμός δεν έθιξε επομένως τη νομική κατάσταση των εμπορευομένων στους οποίους, κατά τον χρόνο της δημοσιεύσεως της προαναφερθείσας αποφάσεως του Δικαστηρίου, δεν είχε ακόμη επιβληθεί υποχρέωση καταβολής της εξισωτικής εισφοράς.

28 Συνεπώς, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι νόμιμο έρεισμα για τον υπολογισμό μιας εξισωτικής εισφοράς που επιβάλλεται για πρώτη φορά μετά την έκδοση της προαναφερθείσας αποφάσεως της 11ης Φεβρουαρίου 1988, στην υπόθεση National Dried Fruit Trade Association, συνιστά το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2742/82, κατά το μέτρο που δεν έχει κηρυχθεί άκυρο με την εν λόγω απόφαση.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

29 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα.

Επί του τρίτου ερωτήματος

30 Με το ερώτημα αυτό, το εθνικό δικαστήριο ζητεί να μάθει εάν το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, προκειμένου να προσδιορίζουν την τιμή εισαγωγής που έχει

πράγματι καταβληθεί, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο τα πραγματικά στοιχεία που αφορούν την τιμή που έχει πράγματι συμφωνηθεί και καταβληθεί μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα, αλλά και άλλα στοιχεία, όπως άλλες πράξεις που έχουν τελεστεί με σκοπό να αποφευχθεί η καταβολή της εξισωτικής εισφοράς και η εξέλιξη της τιμής του προϊόντος σε μεταγενέστερα της εισαγωγής στάδια εμπορίας.

31 Ο Van der Linde ισχυρίζεται ότι οι εθνικές αρχές δεν μπορούν να στηρίζονται σε πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της εισαγωγής προς προσδιορισμό της τιμής κατά την εισαγωγή. Η αντίθετη άποψη αντιβαίνει στις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της απαγορεύσεως των διακρίσεων και συνεπάγεται την μετατροπή του κοινοτικού μηχανισμού σχετικά με την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή σε σύστημα ελαχίστων τιμών της αγοράς για τα εισαγόμενα προϊόντα.

32 Η ολλανδική και η ελληνική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή, στηριζόμενες τόσο στη διατύπωση του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82 όσο και στον σκοπό της κοινοτικής ρυθμίσεως, φρονούν ότι, εάν οι εθνικές αρχές δεν είναι πεπεισμένες ότι η δηλωθείσα τιμή είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανακατασκευής της τιμής που έχει πράγματι συμφωνηθεί μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα.

33 Εκ προοιμίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι τα μέτρα διασφαλίσεως πρέπει να είναι κατάλληλα προς αποτροπή της κυκλοφορίας εισαχθείσας σταφίδας σε τιμές ασυνήθιστα χαμηλές και ότι ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με τη θέσπιση μιας ελάχιστης τιμής που πρέπει να τηρείται κατά τις εισαγωγές στην Κοινότητα και με την επιβολή εξισωτικής εισφοράς στα προϊόντα για τα οποία τηρείται η τιμή αυτή (τέταρτη και πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2742/82).

34 Δεδομένου, επομένως, ότι στόχος του κανονισμού είναι τα εν λόγω προϊόντα να εισάγονται στην Κοινότητα σε τιμή τουλάχιστον ίση με την ελάχιστη τιμή, για την ορθή λειτουργία του συστήματος που έχει τεθεί σε εφαρμογή αποκτά θεμελιώδη σημασία η πραγματική τιμή κατά την εισαγωγή.

35 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 936/84, προβλέπει ρητά ότι, σε περίπτωση που οι αρχές δεν είναι πεπεισμένες ότι η τιμή που αναγράφεται στο υποβληθέν τιμολόγιο αντιπροσωπεύει την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής, «οι αρμόδιες αρχές (...) λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να καθορίσουν την τιμή αυτή, ιδίως με αναφορά στην τιμή μεταπωλήσεως από τον εισαγωγέα».

36 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, εάν οι αρμόδιες αρχές αμφιβάλλουν περί του ότι η δηλωθείσα τιμή είναι πραγματική, έχουν την εξουσία να προσδιορίζουν την τιμή που έχει πραγματικά καταβληθεί, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που μπορούν να τους είναι συναφώς χρήσιμα.

37 Ενόψει των σκέψεων που προεκτέθηκαν, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι αρμόδιες αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή εισαγωγής είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της τιμής αυτής.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

38 Με το ερώτημα αυτό, το εθνικό δικαστήριο ζητεί να μάθει εάν, ενόψει της προεκτεθείσας ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82, η διάταξη αυτή είναι ανίσχυρη, για τον λόγο ότι ο προαναφερθείς κανονισμός 516/77 δεν απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να παρέχει στις εθνικές αρχές τόσο ευρεία διακριτική ευχέρεια προς προσδιορισμό της τιμής κατά την εισαγωγή.

39 Ο Van der Linde υποστηρίζει ότι η εν λόγω διάταξη είναι ανίσχυρη, δεδομένου ότι ο βασικός κανονισμός 516/77 δεν απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να παρέχει διακριτική ευχέρεια στις εθνικές αρχές.

40 Αντίθετα, η ολλανδική και η ελληνική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή φρονούν ότι η εξεταζόμενη διάταξη είναι έγκυρη. Στηρίζονται ιδίως στην ανάγκη διατηρήσεως της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής ρυθμίσεως σχετικά με την ελάχιστη τιμή έναντι της πληθώρας των τεχνασμάτων που χρησιμοποιούν οι εμπορευόμενοι προς αποφυγή της εξισωτικής εισφοράς. Προς στήριξη της θέσεώς της η Επιτροπή επικαλείται επίσης την κατανομή των αρμοδιοτήτων στο θέμα αυτό μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών.

41 Πρέπει συναφώς να υπομνησθεί ότι ο κανονισμός 2742/82 της Επιτροπής εκδόθηκε, όπως προκύπτει από τη δεύτερη αιτιολογική αναφορά του, με βάση το άρθρο 14, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού 516/77. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι, εάν εντός της Κοινότητας η αγορά ενός ή περισσότερων προϊόντων τα οποία αφορά ο κανονισμός υφίσταται ή απειλείται να υποστεί, λόγω των εισαγωγών ή εξαγωγών, σοβαρές διαταράξεις που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους του άρθρου 39 της Συνθήκης, «η Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, αποφασίζει τα αναγκαία μέτρα, τα οποία ανακοινώνονται στα κράτη μέλη και είναι αμέσου εφαρμογής».

42 Στη διαφορά της κύριας δίκης δεν αμφισβητείται ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως του κανονισμού 2742/82 υφίστατο στην κοινοτική αγορά σταφίδας η κατάσταση που αναφέρεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 516/77 του Συμβουλίου. Δεν αμφισβητείται ούτε το γεγονός ότι οι εθνικές αρχές έχουν την εξουσία να επαληθεύουν εάν η τιμή που αναγράφεται στη διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία αντανακλά την πραγματική τιμή. Το μόνο ερώτημα που τίθεται είναι εάν η εξουσία που απονέμει η Επιτροπή στις εθνικές αρχές να προσδιορίζουν, σε περίπτωση αμφιβολίας, την πράγματι καταβληθείσα τιμή κατά την εισαγωγή λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα συνιστά αναγκαίο μέτρο κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 516/77.

43 Ενόψει αφενός της σημασίας που έχει για την εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού διασφαλίσεως η ανάγκη προσδιορισμού της πραγματικής τιμής εισαγωγής και αφετέρου της ποικιλίας και της πολυπλοκότητας των καταστάσεων τις οποίες αντιμετωπίζουν οι εθνικές αρχές, η εξουσία που έχει απονείμει η Επιτροπή στις εθνικές αρχές να προσδιορίζουν ενδεχομένως την τιμή κατά την εισαγωγή συνιστά, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης

διασφαλίσεως της ορθής εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται προς αποτροπή της διαταράξεως της αγοράς σταφίδας, αναγκαίο μέτρο κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 516/77.

44 Συνεπώς, ως απάντηση πρέπει να δοθεί ότι, από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος, δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82.

Επί της υποθέσεως C-351/93

Η κοινοτική νομοθεσία

45 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η εισαγωγή που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης πραγματοποιήθηκε το 1989. Οι διατάξεις που είχαν εφαρμογή κατά τον χρόνο αυτό ήταν οι ακόλουθες.

46 Ο προαναφερθείς κανονισμός 426/86 αντικατέστησε από την 1η Μαρτίου 1986 τον προαναφερθέντα βασικό κανονισμό 516/77 του Συμβουλίου.

47 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 426/86 προβλέπει την εφαρμογή μιας ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνεται η σταφίδα. Η τιμή αυτή δεν επιβάλλεται πλέον ως μέτρο διασφαλίσεως αλλά μόνιμα. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, προβλέπει την εφαρμογή εξισωτικής εισφοράς σε περίπτωση μη τηρήσεως της ελάχιστης τιμής.

48 Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, οι γενικοί κανόνες εφαρμογής του εν λόγω άρθρου θεσπίζονται από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής.

49 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2089/85 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1985, για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με το σύστημα της ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες (ΕΕ L 197, σ. 10), που εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του παλαιού βασικού κανονισμού του Συμβουλίου, δηλαδή του κανονισμού 516/77, διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 426/86, σύμφωνα με το οποίο «οι παραπομπές και αναφορές στον κανονισμό (ΕΟΚ) 516/77 θεωρούνται ότι αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό».

50 Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού 2089/85, η ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες καθορίζεται πριν από την έναρξη της περιόδου εμπορίας. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει ότι οι εξισωτικές εισφορές καθορίζονται σε σχέση με κλίμακα τιμών εισαγωγής.

51 Ο προαναφερθείς κανονισμός 2237/85 της Επιτροπής εκδόθηκε με βάση τον παλαιό βασικό κανονισμό 516/77 του Συμβουλίου. Διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 25, παράγραφος 2, του νέου βασικού κανονισμού 426/86 που προαναφέρθηκε. Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2237/85, η τιμή εισαγωγής συνίσταται από τα ακόλουθα στοιχεία: α) την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής· και β) τα έξοδα μεταφοράς και ασφαλίσεως ως το σημείο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Η παράγραφος 3 της διατάξεως αυτής ορίζει την «τιμή FOB».

52 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού προβλέπει ότι η τιμή εισαγωγής αναγράφεται στη διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, η δε διασάφηση συνοδεύεται απ' όλα τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την επαλήθευση της τιμής.

53 Το άρθρο 2, παράγραφος 3, ορίζει τα εξής:

« Σε περίπτωση που:

α) το τιμολόγιο το οποίο υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές δεν έχει εκδοθεί από τον εξαγωγέα στη χώρα καταγωγής των προϊόντων·

ή

β) οι αρχές δεν έχουν βεβαιωθεί ότι η τιμή που αναγράφεται στη διασάφηση αντιπροσωπεύει την πραγματική τιμή εισαγωγής·

ή

γ) η πληρωμή δεν έχει πραγματοποιηθεί μέσα στα χρονικά όρια που καθορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφος 4,

οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τον προσδιορισμό της τιμής εισαγωγής, ιδίως σε συνάρτηση με την τιμή μεταπωλήσεως που εφαρμόζει ο εισαγωγέας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

54 Ο Van der Linde, ενεργώντας επ' ονόματι της εταιρίας Fitmay Limited, εισήγαγε στις Κάτω Χώρες παρτίδες σταφίδας από την Τουρκία. Η διασάφηση εισαγωγής υποβλήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1989.

55 Κατόπιν επαληθεύσεως, ο επιθεωρητής ζήτησε από τον Van der Linde με απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1989, να καταβάλει εξισωτική εισφορά. Η απόφαση αυτή στηριζόταν στα αποτελέσματα της έρευνας που είχε διεξαγάγει η FIOD (βλ. τις σκέψεις 18 και 19 ανωτέρω).

56 Η Fitmay Limited και ο Van der Linde άσκησαν ενώπιον του College van Beroep voor het Bedrijfsleven προσφυγή κατά της αποφάσεως του επιθεωρητή. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, αμφισβήτησαν, μεταξύ άλλων, το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του προαναφερθέντος κανονισμού 2237/85, καθόσον παρέχει στις αρχές των κρατών μελών την εξουσία να προσδιορίζουν οι ίδιες την τιμή εισαγωγής, οσάκις δεν πείθονται ότι η τιμή που αναγράφεται στη διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία αντιπροσωπεύει την πραγματική τιμή εισαγωγής.

57 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven ανέστειλε τη διαδικασία, έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει προδικαστική απόφαση επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

«1) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2237/85 της Επιτροπής, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου, την έννοια ότι, όταν οι αρμόδιες αρχές δεν είναι πεπεισμένες ότι η τιμή που δηλώνεται κατά τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία αντιπροσωπεύει την πραγματική τιμή εισαγωγής,

α) ο μοναδικός σκοπός για τον οποίο επιτρέπεται να εξακριβώνονται πραγματικά στοιχεία είναι ο προσδιορισμός της τιμής εισαγωγής που συμφωνήθηκε πράγματι και καταβλήθηκε, άμεσα ή έμμεσα, μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα,

ή

β) οι αρμόδιες αρχές είναι ελεύθερες να ανακατασκευάζουν οι ίδιες, σε σχέση με την οικεία συναλλαγή, την τιμή κατά την εισαγωγή, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2237/85, και, στο πλαίσιο της ανακατασκευής αυτής, να λαμβάνουν υπόψη:

— άλλες συναλλαγές, πέραν των συναλλαγών μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα, με τις οποίες, κατά τις αρχές αυτές, επιδιώκεται αποκλειστικώς ή εν μέρει η αποφυγή της επιβολής εξισωτικής εισφοράς κατά την εισαγωγή ή οι οποίες έστω δεν θα πραγματοποιούνταν, αν δεν είχαν ως αποτέλεσμα την εν όλω ή εν μέρει αποφυγή της επιβολής της αντισταθμιστικής εισφοράς,

και

— την εξέλιξη της τιμής του προϊόντος κατά τα διάφορα στάδια της εμπορίας του μετά την εισαγωγή;

2) Στην περίπτωση που περιγράφεται ανωτέρω στο πρώτο ερώτημα, υπό στοιχείο β', είναι η προαναφερθείσα διάταξη ανίσχυρη, για τον λόγο ότι ο κανονισμός του Συμβουλίου δεν απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τόσο ευρεία διακριτική ευχέρεια για την επίλυση του ζητήματος αν η τιμή κατά την εισαγωγή είναι, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, υψηλότερη ή χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή εισαγωγής;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

58 Εξαιρέσει των οικείων διατάξεων το ερώτημα αυτό έχει παρόμοια διατύπωση με το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93. Ειδικότερα, οι κρίσιμες διατάξεις του κανονισμού 2237/85, μολονότι διαφέρουν από εκείνες τις οποίες αφορά το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93, είναι κατ' ουσίαν

οι ίδιες. Εν πάση περιπτώσει, ενόψει του ιστορικού των υποθέσεων των κυρίων δικών, οι μικροδιαφορές στη διατύπωση δεν μπορούν να επηρεάσουν την ερμηνεία που δόθηκε ανωτέρω. Γι αυτό τον λόγο όλοι οι διάδικοι κατέθεσαν κοινές παρατηρήσεις για το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93 και για το παρόν ερώτημα.

59 Πρέπει να επισημανθεί μόνον η ακόλουθη διαφορά. Ο κανονισμός 2237/85, του οποίου ζητείται η ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 3, εκδόθηκε, όπως προκύπτει από τη δεύτερη αιτιολογική αναφορά του, βάσει του άρθρου 4α, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού 516/77, όπως εισήχθη με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 988/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων προϊόντων με βάση τα οπωροκηπευτικά και του κανονισμού (ΕΟΚ) 950/68 περί του κοινού δασμολογίου (ΕΕ L 103, σ. 11). Όταν τέθηκε σε ισχύ ο νέος βασικός κανονισμός 426/86, η παραπομπή στο άρθρο 4α του κανονισμού 516/77, που περιλαμβανόταν στη δεύτερη αιτιολογική αναφορά του κανονισμού 2237/85, αντικαταστάθηκε από την παραπομπή στο άρθρο 9 του κανονισμού 426/86, που ταυτίζεται με το άρθρο 4α του κανονισμού 516/77 (βλ. το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 426/86 καθώς και τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα V του κανονισμού). Γι αυτόν τον λόγο το ερώτημα αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 426/86.

60 Υπ' αυτές τις συνθήκες και για τους λόγους που αναφέρονται στις σκέψεις 30 έως 36 ανωτέρω, οι οποίοι ισχύουν τηρουμένων των αναλογιών, το

άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2237/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι εθνικές αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα κατά την εισαγωγή τιμή είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της τιμής αυτής.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

61 Εξαιρέσει των οικείων διατάξεων, το ερώτημα αυτό έχει όμοια διατύπωση με το τέταρτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93. Όλοι οι διάδικοι κατέθεσαν κοινές παρατηρήσεις για το τέταρτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93 και για το παρόν ερώτημα.

62 Το άρθρο 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 426/86 ορίζει ότι «η ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή, το ποσό της εξισωτικής εισφοράς και οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 22». Πρόκειται για τη λεγόμενη διαδικασία της «επιτροπής διαχειρίσεως», σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θεσπίζει αμέσως εφαρμοστέα μέτρα, τα οποία όμως εάν δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή αυτή, γνωστοποιούνται αμέσως στο Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση εντός προθεσμίας ενός μήνα.

63 Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2237/85 της Επιτροπής, όπως ερμηνεύθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, συνιστά λεπτομέρεια εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 426/86.

64 Ενόψει, αφενός, της σημασίας που έχει για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος σχετικά με την ελάχιστη τιμή, που έχει τεθεί σε εφαρμογή με το άρθρο 9 του κανονισμού 426/86, η ανάγκη προσδιορισμού της πραγματικής τιμής εισαγωγής και, αφετέρου, της ποικιλίας και της πολυπλοκότητας των

καταστάσεων τις οποίες αντιμετωπίζουν οι εθνικές αρχές, η εξουσία που απονέμει η Επιτροπή στις εθνικές αρχές να προσδιορίζουν, κατά περίπτωση, την τιμή εισαγωγής συνιστά, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διασφαλίσεως της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού 426/86 σχετικά με την ελάχιστη τιμή, λεπτομέρεια εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 6, του κανονισμού αυτού.

65 Κατά συνέπεια, ως απάντηση πρέπει να δοθεί ότι από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2237/85.

Επί της υποθέσεως C-353/93

Η κοινοτική νομοθεσία

66 Η υπόθεση αυτή αφορά την εισαγωγή βύσσινων από την πρώην Γιουγκοσλαβία κατά την περίοδο από τον Δεκέμβριο 1986 έως τον Αύγουστο 1988. Οι εφαρμοζόμενες κατά τον χρόνο εκείνο διατάξεις ήταν οι ακόλουθες.

67 Το άρθρο 9 του προαναφερθέντος κανονισμού 426/86, το οποίο προβλέπει μια ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή για ορισμένα προϊόντα, δεν έχει εφαρμογή στα βύσσινα. Ωστόσο, η υποχρέωση τηρήσεως μιας ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή έχει επιβληθεί για τα βύσσινα ως μέτρο διασφαλίσεως με τις ακόλουθες διατάξεις.

68 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 426/86 προβλέπει τα εξής:

«1. Αν, εντός της Κοινότητας, η αγορά ενός ή περισσοτέρων από τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 υφίσταται ή ενδέχεται να υποστεί, λόγω εισαγωγών ή εξαγωγών, σοβαρές διαταράξεις που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους του άρθρου 39 της Συνθήκης, μπορούν να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα στις εμπορικές συναλλαγές με τις τρίτες χώρες, έως ότου εκλείψουν οι διαταράξεις ή η απειλή διαταράξεων.

Το Συμβούλιο καθορίζει, με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, τις λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου και ορίζει τις περιπτώσεις και τα όρια εντός των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν συντηρητικά μέτρα.

2. Αν προκύψει η κατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, αποφασίζει τα αναγκαία μέτρα, τα οποία ανακοινώνονται στα κράτη μέλη και εφαρμόζονται αμέσως.»

69 Με το άρθρο 25 του κανονισμού αυτού καταργήθηκε ο προαναφερθείς κανονισμός 516/77 και ορίστηκε ότι οι παραπομπές και οι αναφορές στον εν λόγω κανονισμό πρέπει να θεωρούνται ότι αφορούν τον κανονισμό 426/86.

70 Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 516/77, που περιλαμβάνεται στη δεύτερη αιτιολογική αναφορά του προαναφερθέντος κανονισμού 1626/85, αντιστοιχεί προς το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 426/86.

71 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1626/85 ορίζει την ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή των βύσσινων (παράγραφος 1) και προβλέπει την εφαρμογή εξισωτικής εισφοράς σε περίπτωση μη τηρήσεως της ελάχιστης τιμής (παράγραφος 2).

72 Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού αυτού ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Τα στοιχεία που συνιστούν την τιμή εισαγωγής είναι τα εξής:

α) η τιμή FOB στη χώρα καταγωγής,

και

β) το κόστος μεταφοράς και ασφαλίσεως μέχρι τον τόπο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.

2. (...).

3. Εάν το τιμολόγιο που υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές δεν έχει συνταχθεί από τον εξαγωγέα στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα ή εάν οι αρχές δεν αποδέχονται ότι η δηλωθείσα τιμή αντανακλά την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να καθορίσουν αυτή την τιμή, ιδίως με αναφορά στην τιμή μεταπωλήσεως από τον εισαγωγέα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

73 Η εταιρία Tracotex, η οποία είναι εταιρία εκτελωνισμού, υπέβαλε ορισμένες διασαφήσεις για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία παρτίδων βύσσινων από την πρώην Γιουγκοσλαβία. Ενήργησε για λογαριασμό της εταιρίας εισαγωγών De Leeuw's Handelsonderneming BV, που εδρεύει στο Barendrecht (Κάτω Χώρες).

74 Οι διασαφήσεις εισαγωγής υποβλήθηκαν κατά την περίοδο από 17 Δεκεμβρίου 1986 έως 8 Αυγούστου 1988. Ορισμένες από τις διασαφήσεις αυτές συνοδεύονταν από τιμολόγιο που είχε εκδοθεί από πωλητή μη εγκατεστημένο στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Οι υπόλοιπες διασαφήσεις συνοδεύονταν από τιμολόγιο που είχε εκδοθεί από πωλητή εγκατεστημένο στην πρώην Γιουγκοσλαβία, ο οποίος όμως ζητούσε να καταβληθεί το οφειλόμενο ποσό στον λογαριασμό τρίτης επιχειρήσεως, εγκατεστημένης στη Γερμανία ή, εν πάση περιπτώσει, μη εγκατεστημένης στην πρώην Γιουγκοσλαβία.

75 Κατά τη διάρκεια του 1989, η FIOD άρχισε τη διεξαγωγή έρευνας σε σχέση με τον εισαγωγέα. Με απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 1989, ο επιθεωρητής ζήτησε από την Tracotex να καταβάλει εξισωτική εισφορά.

76 Η Tracotex άσκησε ενώπιον του College van Beroep voor het Bedrijfsleven προσφυγή κατά της αποφάσεως του επιθεωρητή. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Tracotex αμφισβήτησε, μεταξύ άλλων, το κύρος του άρθρου 3, παράγραφος 3, του προαναφερθέντος κανονισμού 1626/85 της Επιτροπής, καθόσον απονέμει στις αρχές των κρατών μελών την εξουσία να προσδιορίζουν οι ίδιες την τιμή κατά την εισαγωγή, όταν δεν πείθονται ότι η δηλωθείσα τιμή είναι πραγματική.

77 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει προδικαστική απόφαση επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

«1) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, σε συνδυασμό ιδίως με το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου, την έννοια ότι, όταν οι αρμόδιες αρχές δεν είναι πεπεισμένες ότι η δηλωθείσα τιμή αντιπροσωπεύει την τιμή FOB στη χώρα καταγωγής,

α) ο μόνος σκοπός για τον οποίο επιτρέπεται να εξακριβώνονται πραγματικά στοιχεία είναι ο προσδιορισμός της τιμής εισαγωγής που συμφωνήθηκε πράγματι και καταβλήθηκε, άμεσα ή έμμεσα, μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα,

ή

β) οι αρμόδιες αρχές είναι ελεύθερες να ανακατασκευάζουν οι ίδιες, σε σχέση με την οικεία συναλλαγή, την τιμή κατά την εισαγωγή, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85, και, στο πλαίσιο της ανακατασκευής αυτής, να λαμβάνουν υπόψη:

— άλλες συναλλαγές, πέραν των συναλλαγών μεταξύ εξαγωγέα και εισαγωγέα, όπως π.χ. συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στα ενδιάμεσα στάδια εμπορίας μεταξύ εξαγωγής και εισαγωγής,

και

— το τίμημα της μεταπωλήσεως των εμπορευμάτων από τον εισαγωγέα, με αποτέλεσμα την αφαίρεση από την τιμή αυτή ορισμένων

κατ' αποκοπήν ποσών που δεν προκύπτουν από τα έγγραφα του εισαγωγέα και/ή του μεσάζοντος εμπόρου και που αντιπροσωπεύουν έξοδα (σταθερά ποσά ανά 100 kg μικτού βάρους) και κέρδη (8 %, όταν έχει πραγματοποιηθεί συναλλαγή με μεσάζοντα);

2) Στην περίπτωση που περιγράφεται ανωτέρω στο πρώτο ερώτημα, υπό στοιχείο β', είναι η προαναφερθείσα διάταξη ανίσχυρη, για τον λόγο ότι ο κανονισμός του Συμβουλίου δεν απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τόσο ευρεία διακριτική ευχέρεια για την επίλυση του ζητήματος αν η τιμή κατά την εισαγωγή είναι, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, υψηλότερη ή χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή εισαγωγής;

3) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής την έννοια ότι ως "εξαγωγέας στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα" νοείται μόνο ο εξαγωγέας του οποίου η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στη χώρα καταγωγής;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

78 Εξαιρέσει των οικείων διατάξεων, το ερώτημα αυτό έχει παρόμοια διατύπωση με το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93. Οι κρίσιμες διατάξεις του βασικού κανονισμού 426/86 και του κανονισμού 1626/85 ταυτίζονται, αντιστοίχως, με το άρθρο 14, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού 516/77 και με το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 936/84. Τόσο η Επιτροπή όσο και η ολλανδική και η ελληνική Κυβέρνηση κατέθεσαν κοινές παρατηρήσεις για το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93 και για το παρόν ερώτημα.

79 Κατά την προφορική διαδικασία η Tracotex υποστήριξε ότι η παρούσα υπόθεση διαφέρει από τις άλλες δύο. Η Tracotex υπογράμμισε, μεταξύ

άλλων, ότι δεν συνδέεται ούτε με τον μεσάζοντα από τον οποίο αγόρασε τα βύσσινα ούτε με τους εμπορευομένους στους οποίους τα μεταπώλησε. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι ο εντολέας της, η εταιρία De Leeuw's Handelsonderneming, αγόρασε και μεταπώλησε τα βύσσινα σε τιμή υψηλότερη από την ελάχιστη τιμή.

80 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην περίπτωσή της, η ανακατασκευή της τιμής εισαγωγής έγινε όχι επειδή ήταν αδύνατο να προσδιοριστεί η τιμή που είχε πράγματι καταβληθεί, αλλ' απλώς επειδή η τιμή αυτή είχε καθοριστεί από ένα μεσάζοντα. Ωστόσο, αυτός ο τρόπος ενέργειας αντίκειται στην ερμηνεία που έχει δοθεί από το Δικαστήριο με την απόφαση της 2ας Αυγούστου 1993, C-81/92, Dinter (Συλλογή 1993, σ. I-4601).

81 Εν πάση περιπτώσει, η ανακατασκευή της τιμής εισαγωγής θα πρέπει να γίνεται, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, κατά τρόπο εύλογο και όχι αυθαίρετο. Η αναγνώριση συναφώς στις τελωνειακές αρχές ενός περιθωρίου απόλυτης διακριτικής ευχέρειας αντιβαίνει προς την ασφάλεια δικαίου και διαταράσσει τη ροή του εμπορίου.

82 Πρέπει εκ προοιμίου να υπομνησθεί ότι, με την προαναφερθείσα απόφαση Dinter, το Δικαστήριο διαπίστωσε (σκέψεις 17 και 18) ότι η μέθοδος προσδιορισμού της τιμής εισαγωγής, που εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85, όταν το τιμολόγιο που κατατίθεται στις τελωνειακές αρχές δεν έχει συνταχθεί από τον εξαγωγέα στη χώρα καταγωγής του προϊόντος, έχει εφαρμογή μόνον όταν δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία ή οι τελωνειακές αρχές έχουν αμφιβολίες ως προς την τιμή που αναγράφεται στο τιμολόγιο. Με την ίδια απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι η εξισωτική εισφορά δεν μπορεί να εισπραχθεί, ακόμη και στην περίπτωση που ο εισαγωγέας έχει αγοράσει τα εμπορεύματα από μεσάζοντα ο οποίος δεν είναι εγκατεστημένος στη χώρα καταγωγής του εμπορεύματος, οσάκις είναι βέβαιον ότι τόσο η τιμή που πλήρωσε ο εισαγωγέας στον μεσάζοντα όσο και η τιμή μεταπωλήσεως στη συνέχεια από τον εισαγωγέα αυτόν είναι υψηλότερες από την ελάχιστη τιμή, αφού, στην περίπτωση αυτή, ο επιδιωκόμενος προστατευτικός σκοπός των μέτρων διασφαλίσεως επιτυγχάνεται.

83 Αντιθέτως, ενόψει της ταυτότητας του περιεχομένου του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85 και του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82, αν υπάρχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή είναι πραγματική, οι λόγοι στους οποίους στηρίζεται η ερμηνεία που δόθηκε στη δεύτερη διάταξη (βλ. ιδίως τις σκέψεις 34 και 36 ανωτέρω) ισχύουν επίσης για την πρώτη από τις διατάξεις αυτές.

84 Συνεπώς, στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι αρμόδιες αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή κατά την εισαγωγή είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της εν λόγω τιμής.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

85 Εξαιρέσει των οικείων διατάξεων, το ερώτημα αυτό ταυτίζεται με το τέταρτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93. Οι κρίσιμες διατάξεις του βασικού κανονισμού 426/86 και του κανονισμού 1626/85 ταυτίζονται επίσης με τις αντίστοιχες διατάξεις τις οποίες αφορά το τέταρτο αυτό ερώτημα. Τόσο η Επιτροπή όσο και η ολλανδική και η ελληνική Κυβέρνηση κατέθεσαν κοινές παρατηρήσεις για το τέταρτο ερώτημα στην υπόθεση C-352/93 και για το παρόν ερώτημα.

86 Κατά την προφορική διαδικασία, η Tracotex υποστήριξε ότι ο κανονισμός 426/86 δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να απονέμει στις εθνικές αρχές μια τόσο εκτεταμένη εξουσία όσον αφορά τον προσδιορισμό της τιμής εισαγωγής.

87 Για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 41 έως 43 ανωτέρω, οι οποίοι ισχύουν τηρουμένων των αναλογιών, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, από την εξέταση του ερωτήματος, δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85.

Επί του τρίτου ερωτήματος

88 Η ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή φρονούν ότι ο εξαγωγέας στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85 δεν μπορεί να είναι παρά μόνο εκείνος που είναι εγκατεστημένος στη χώρα καταγωγής των εμπορευμάτων.

89 Η Tracotex προτείνει να δοθεί αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ενόψει του σκοπού του κανονισμού 1626/85 και της αποφάσεως στην υπόθεση Dinter, ο τόπος εγκαταστάσεως του μεσάζοντος δεν αποτελεί κριτήριο για την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 3, αν αποδεικνύεται ότι ο εισαγωγέας αγόρασε και μεταπώλησε το εμπόρευμα σε τιμή υψηλότερη από την ελάχιστη τιμή.

90 Η αντίρρηση αυτή στηρίζεται στην ερμηνεία κατά την οποία, για την επιβολή εξισωτικής εισφοράς, αρκεί ο εξαγωγέας να μην είναι εγκατεστημένος στην χώρα καταγωγής του προϊόντος. Ωστόσο, η ερμηνεία αυτή δεν ευσταθεί. Πράγματι, όπως προκύπτει από την προαναφερθείσα απόφαση στην υπόθεση Dinter, η εξισωτική εισφορά δεν μπορεί να εισπραχθεί, όταν είναι βέβαιον ότι τόσο η τιμή που έχει καταβληθεί από τον εισαγωγέα στον μεσάζοντα όσο και η τιμή μεταπωλήσεως στη συνέχεια από τον εισαγωγέα αυτόν είναι υψηλότερες από την ελάχιστη τιμή (βλ. σκέψη 82 ανωτέρω).

91 Κατά τα λοιπά, αρκεί να τονισθεί ότι, ενόψει της σαφούς διατυπώσεως του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85, η φράση «εξαγωγέας στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα» δεν μπορεί να αφορά παρά μόνο τον εξαγωγέα του οποίου η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στη χώρα καταγωγής των εμπορευμάτων.

92 Συνεπώς, στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την

έννοια ότι ως «εξαγωγέας στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα» πρέπει να νοείται αποκλειστικά ο εξαγωγέας του οποίου η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στη χώρα καταγωγής των εμπορευμάτων.

Επί των δικαστικών εξόδων

93 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η ολλανδική και η ελληνική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με τρεις διατάξεις της 23ης Απριλίου 1993 το College van Beroep voor het Bedrijfsleven, αποφαίνεται:

Στην υπόθεση C-352/93

1) Το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι νόμιμο έρεισμα για τον υπολογισμό εξισωτικής εισφοράς που επιβάλλεται για πρώτη φορά μετά την έκδοση της αποφάσεως της 11ης Φεβρουαρίου 1988, 77/86, National Dried Fruit Trade Association (Συλλογή 1988, σ. 757)

αποτελεί το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2742/82 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 1982, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές σταφίδας, κατά το μέτρο που δεν έχει κηρυχθεί άκυρο με την εν λόγω απόφαση.

2) Το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι αρμόδιες αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή εισαγωγής είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της τιμής αυτής.

3) Από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2742/82.

Στην υπόθεση C-351/93

1) Το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2237/85 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1985, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι εθνικές αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή εισαγωγής είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της τιμής αυτής.

2) Από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2237/85.

Στην υπόθεση C-353/93

1) Το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 1985, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές ορισμένων βύσσινων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, οσάκις οι αρμόδιες αρχές έχουν αμφιβολίες περί του ότι η δηλωθείσα τιμή εισαγωγής είναι πραγματική, μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προς προσδιορισμό της τιμής αυτής.

2) Από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85.

3) Το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1626/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ως «εξαγωγέας στη χώρα από την οποία κατάγονται τα προϊόντα» νοείται αποκλειστικά ο εξαγωγέας του οποίου η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στη χώρα καταγωγής των εμπορευμάτων.

Schockweiler Kapteyn Mancini

Κακούρης Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Ιανουαρίου 1995.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

F. A. Schockweiler